

4.

tanegység

Felhők az égen

Minimum 2x45 perces komplex szövegfeldolgozó óra
(magyar, ének-zene, technika)

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Kovács András Ferenc:

Felhő

Orbán Ottó: *Az ég*

Balázs Ágnes: *A Felhőgyár* – részlet a *Torkos Turpi és a felhőgyár* című regényből

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Szöveggyűjtemény

Színes és gyűrt papírok

Nagyobb alátétlapok

(A3-as rajzlap, félíves karton vagy csomagoló-papír)

Olló, ragasztó

Keverőtál, habverő, habzsákok

Tojásfehérje, porcukor

Háztartási keksz

Színezőanyagok

Tepsik, tálca, kisebb tálak (színkeveréshez)

ÉVFOLYAM

1–2. évfolyam

Amióta az ember felnéz az égre, a felhők azóta foglalkoztatják, elindítják a képzeletét, tudományos magyarázatot keres rá, vagy éppen Isten fenségét, jóságát juttattja az eszébe.

Áttekintő vázlat

4.1 Vonuló felhők	min. 45 perc
4.1a Felhőnézegetés	min. 15 perc
4.1b Felhőmesék	min. 15 perc
4.1c Felhőképek	min. 15 perc
4.2 Felhőgyár	min. 45 perc
4.2a Felhőgyár	min. 20 perc
4.2b Felhőgyártás	min. 25 perc
Összesen:	min. 2x45 perc

Ez a tanegység többféle helyszínt és eszközt igényel, amit nem biztos, hogy egymás után két tanórában meg tudunk oldani. Ha elég rugalmasak vagyunk, ez nem probléma, hiszen a felhőnézegetést pl. megtehetjük a nagyszünetben, óra elején, netán egy délutáni foglalkozás alatt, amire utalhatunk a felhőgyártás idején. Az egyes feladatok külön-külön is működőképesek lehetnek. Ha van rá elég időnk, akár egy teljes felhős témanapot is kikerekíthetünk ebből a tanegységből.

FELADATOK LEÍRÁSA

4.1 Vonuló felhők

min.
45 perc

4.1a Felhőnézegetés

Menjünk le az udvarra vagy egy olyan helyre, ahol a gyerekek szabadon látják az eget! Ha van rá lehetőségünk, a gyerekek heveredjenek el a fűvön, de ügyeljünk arra, hogy meg ne fázzanak! Legjobb, ha egy kicsit szeles az idő, hiszen a felhők vonulását fogjuk megfigyelni.

min.
15 perc

Figyeljük meg a különböző formájú felhőket, alkossunk belőlük mesei karaktereket, adjunk nekik nevet!

JEGYZETEIM

Felhőnézetetés közben tanuljuk meg **Kovács András Ferenc Felhő** című versét, és mondogassuk ritmikusan! Akár tapsolhatunk is hozzá.

Az időmértékes vers ritmusképe:

Ragyogó réten ébredtem,	U U - - - - - -	ti-ti-tá-tá-tá tá-tá-tá
Frissen suhogó fényekben.	- - U U - - - -	tá-tá-ti-ti-tá tá-tá-tá
Felhő, hova szállsz felettem?	- - U U - U - -	tá-tá-ti-ti-tá ti-tá-tá
„Messzire... Eleget lebegtem.”	- U U U U - U - -	tá-tá-ti-ti-ti-ti-tá ti-tá-tá

4.1b Felhőmesék

A felfedezett felhőkarakterekkel alkossunk szóban közösen egy vagy több felhőmesét!

min.
15 perc

4.1c Felhőképek

Színes papírokból, gyúrt papírokból vágjanak ki a gyerekek kis csoportokban karakteres felhőformákat, és csoportonként állítsanak össze egy felhőképet! A formákat nagyobb méretű alaplapra fel is ragaszthatják.

min.
15 perc

Vedd figyelembe!

A képalakító játék megfelel a szóbeli szövegalkotásnak. Mindkettő spontán folyamat, eredménye a folyamatban van, nem feltétlenül kíván rögzítést. Ha nem jut idő a formák felragasztására, nem kell erőltetni. Elég, ha egymás kirakott felhőképeit megnézik a csoportok. Utána a formákat össze lehet szedni, és eltenni egy következő játékhoz.

4.2 Felhőgyár

min.
45 perc

4.2a Felhőgyár

Olvassuk el **Orbán Ottó Az ég** című versét, majd **Balázs Ágnes Felhőgyár** című meséjét (utóbbi részlet a Torkos Turpi és a felhőgyár című regényből)! Mi hasonlít a két szöveg? Hogyan, miként ábrázolják az eget, a felhőképződést? (Egy pékség és egy cukrászüzem képe bontakozik ki.)

20
perc

Beszélgjünk meg, milyenek írja le az író a felhőgyárat:

- Hol helyezkedik el a Felhőgyár?
- Miért nem látjuk?
- Hány kéménye van? Milyen felhőket ereget?

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Színes és gyúrt papírok
Nagyobb alátétlapok
(A3-as rajzlap, féllíves
karton vagy csomagoló-
papír)
Olló, ragasztó

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Képzlet és kézügyesség
együttes fejlesztése.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Meseolvasás, beszélge-
tés a meséről
Csoportalakító és fogó-
játék
Formarajzolás színes
cukormázzal

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Kevertál, habverő,
habzsákok
Tojásfehérje, porcukor
Háztartási keksz
Színezőanyagok
Tepsik, tálcák, kisebb
tálak (színkeveréshez)

A mesében szereplő színeket és gyümölcsöket osszuk ki a gyerekek között! Egy-egy színhez írhatunk még gyümölcsneveket, hogy minden gyerekre jusson valamilyen szerep (szín vagy gyümölcs). Először a színek álljanak ki egy sorba, nevezzék meg a saját színüket, majd szaladjanak hozzájuk az azonos színű gyümölcsök!

Ezután játszunk gyarapodó halászfogót oly módon, hogy minden szín-gyümölcs csoport kézfogással láncot alkot. Kinevezzük az egyik csoportot (pl.: pirosak) fogónak, és ők kergetni kezdik a többi csoportot. Amelyiket megfogják, annak a tagjai csatlakoznak a fogólánchoz.

A szövegben szereplő színek és gyümölcsök:

Fehér – citrom, körte
Sárga – vanília, sárgadinnye, banán
Rózsaszín – málna, gránátalma
Piros – eper, cseresznye, ribizli
Narancssárga – narancs
Bíbor (indigó, lila) – feketeribiszke, szeder, áfonya

4.2b Felhőgyártás

min.
25 perc

Balázs Ágnes meséje után nagyon jól jönne egy kis vattacukrozás, de ezt valószínűleg nem tehetjük meg. Édes felhőket azonban gyárthatunk a gyerekekkel, akár az osztályteremben is.

Készítsünk porcukorból és tojásfehérjéből olyan mázat, amivel a mézeskalácsokat szoktuk megírni (elkészítéséhez jó tanácsokat találunk a refntar.hu-n, a szöveggyűjtemény aloldalán)! Osszuk a mázat több részre, majd ízesítsük, színesítsük lekvárral, szörppel, esetleg ételfestékkel. Színenként helyezzük nyomózsákba vagy tiszta nejlonzacskóba, aminek egy kicsit kivágjuk a végét! A gyerekek háztartási kekszre rajzoljanak a nyomózacskókkal felhőket, amiket, ha van rá lehetőségünk, szárítsunk ki úgy, ahogy a habcsókot szoktuk (tepsibe rakjuk, majd 60-80 fokos sütőben kb. két órán keresztül szárítjuk). Ha nincs erre lehetőségünk, a tepsiket vagy tálcákat rakjuk fel a fűtőtestre. Délutáni uzsonnára kicsit megszikkadnak (bár nem lesznek tökéletesek), de a gyerekek örömmel fogják elfogyasztani a színes felhőket.

JEGYZETEIM